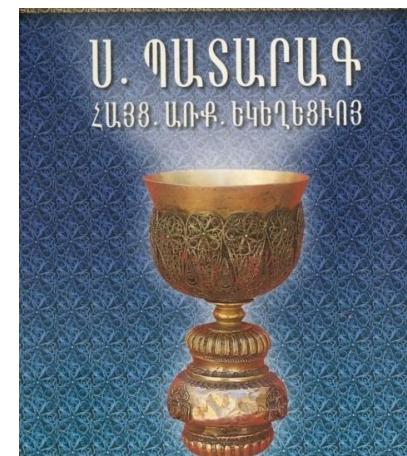

Սիրելի եղբայրներ, ամեն մարդ թող արագ ըլլայ լսելու եւ ծանր՝ խօսելու եւ բարկանալու մէջ, որովհետեւ մարդուն բարկութիւնը Աստուծոյ արդարութիւնը կը հեռացնէ: Յակ. Ա. 16-20

Սիրելիներ, նաև շնորհած եսք բարկութեան չարիքները եւ մանաւանդ գիտնալէ եսք, թէ ինչպիսի բարիքներէ պիտի զրկուինք, երբ Աստուծոյ արդարութեան բաժնուինք, զգոյշ ըլլանք մեր անձերուն նկատմամբ ու հեռանանք բարկութեան եւ անոր չարութեանէն, ինչպէս կատաղի գաղանէ մը: Զըլլայ, թէ իժի պէս մեր մէջ բոյն դնելով վնասէ մեր հոգիներուն, խայրէ մեր կրունկը եւ հեծեալը գետին ճգէ: Եթէ Աստուծոյ այլ դատաստանները վրէժիննդրութեան բարկացողներուն չէին, գէք մարդոցմէ պէտք էր շառագունի ու դողալ, եւ ոչ թէ գաղանի նման անընտելի եւ վայրենի՝ բոլոր տեսնողներուն ծաղրանքի առարկայ ըլլայ: Օձերու եւ կարիններու բնութիւնն է միշտ գաղանութեան մէջ մնալ, որոնք որու որ մօտենան կը զարնեն, կը վիրաւորեն եւ այդ պատճառաւ բոլորին ատելի են եւ ամէն ոք իր ձեռքը կը զինէ զանոնք սպաննելու: Անոնց մի նմանիր դուն, որ բանաւոր եւ իմաստուն ես: Անոնք բնութեամբ ունին գաղանութիւն, այդպէս ստեղծուած ըլլալով Արարիչէն, սակայն դուն նոյնպէս չստեղծուեցար, այլ՝ իմաստուն, հեզ եւ հանդարտ: Ինչո՞ւ համար բնութեան դուրս գալով կամովին կը նմանիս անանուն գաղանութեան:

ՀԱՅՅ. ԱՌԱՋԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԽՈՐՀՈՒԹԻՒՆ ՀՎԱՏԱՎՈՒՄ

2.-Պատրաստութիւն ընծաներուն

Գ.-ԲՈՒՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ կամ
ՀԱՏԱՑԵԱԼՆԵՐՈՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Եկեղեցին կը յորդի դպիրներուն եւ հաւատացեալներուն սրտերէն բխող Տերունական աղօքքով.-

«Հայր մեր որ յերկինս ես...»

Երկնաւոր Հօր Սուրբ անոնը կը փառաբանուի երկրի վրայ: Անոր արքայութիւնը ինչպէս երկինքի մէջ՝ երկրի վրայ եւս կը տարածուի համակելով հաւատացեալներուն սրտերը: Մինչ այդ՝ քահանան մեղմաձայն իր աղօքքը կը մատուցանէ Աստուծոյ, որպէսզի հեռու մնանք փորձութենէն, Ան փրկէ մեզ չարէն ու չարիքէն, եւ որպէս զրաւական այս բոլորին, կը դառնայ ժողովուրդին, կը խաչակնքէ եւ աստածային խաղաղութիւնը կը պարզեւէ հաւատացեալներուն ըսելով:- ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՍԵՆԵՑՈՒՆ...

Շարունակելի

ՅՈՒ ԽՈՍՔ ԻՆ ՈՅԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ Խ ԾԱՒՇԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ
(Ա. 119.105)

Ժ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 22 ԴԵԿԵMBER 2024

ԹԻՒ 51

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՄՏՈՒԹԱԶԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ
Ես. 41.4-14: Եբր. 7.11-25: Ղկ. 18.9-14

ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՎՐԵՄԱՎԱՐ

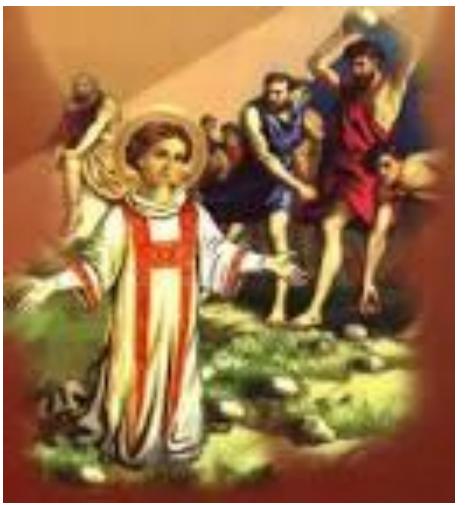
ԸՆ ՂՈՒԿԱՆԻ 18.9-14

Այս առակն ալ պատմեց անոնց, որոնք կը պարծենային, թէ արդար են եւ որիշները կ'արհամարիէն: «Երկու հոգիներ տաճար գացին աղօթելու. մէկը՝ փարիսեցի, ու միւսը՝ մաքսաւոր: Փարիսեցին մէկ կողմ կեցած, առանձին կ'աղօթէր. «Աստուած իմ, շնորհակալ եմ քեզի՝ որ ուրիշ մարդոց նման յափշտակող, անիրաւ, շնացող չեմ, կամ այս մաքսաւորին պէս ալ չեմ: Այլ՝ շարարը երկու անգամ ծոմ կը պահեմ եւ իմ եկամուտիս տասանորդը տաճարին կու տամ»: Իսկ մաքսաւորը մէկ կողմ կեցած, աչքերը առանց վեր բարձրացնելու կուրծքը կը ծեծէր եւ կ'ըսէր. «Աստուած, ներէ մեղաւորիս մեղքերը»: Կ'ըսեմ ձեզի,- եզրակացուց Յիսուս,- ո՞չ թէ փարիսեցին, այլ մաքսաւորը արդարացած գնաց տուն, որովհետեւ ով, որ իր անձը կը բարձրացնէ՝ պիտի խոնարիի եւ ով, որ իր անձը կը խոնարիեցնէ՝ պիտի բարձրանայ»:

«ԱՍՏՈՒԱԾ, ՆԵՐԷՇ ՄԵՂԱՎՈՐԻՍ ՄԵՂՔԵՐԸ»:

Այս բառերը արտասանելով մաքսաւորը արդար գնաց իր տունը: Մենք եւս սիրելի ընթերցող մեր միակ խնդրանքը, որ պէտք է բարձրացնենք առ Աստուած՝ մեր մեղքերուն ներում եւ անձերու փրկութիւն է: Աստուած ամեն ինչ տուած է մեզի եւ միշտ կը հոգայ մեր պէտքերը: Ապրինք քրիստոնեավայել կեանքը առանց հպարտանալու՝ խոնարիութեամբ եւ խոհեմութեամբ, այն ատեն Աստուած ինք պիտի բարձրացնէ մեզի: Աստուածոյ հետ կապ պահելու միջոցը աղօթքն է: Կստահաբար բոլորս կը փափաքինք միշտ հաղորդակցութեան մէջ ըլլալ մեր տիրոջ հետ, եկեք ամեն օր առանց վիատելու աղօթենք, և ախ խնդրելով մեղքերու ներում մացածը Աստուածոյ թողունք:

Ս. ԱՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱԽԱՎԿԱՅ

Սուրբ Ստեփանոս նախավկան առաջին դարուն ապրած քրիստոնեայ է՝ առաջին նահատակը, որ իր արիւնը քափեց Յիսուս Քրիստոսը Աստուծոյ Որդի դաւանելու համար: Յիսուսի 72 աշակերտներէն մէկն է ան, որ վեց ընկերներուն հետ Պետրոս առաքեալ առաջին սուրբ սեղանին սպասաւոր կարգեց: Ս. Ստեփանոսի մասին Ս. Գիրքը կ'ըսէ, որ ան աստուածային «շնորհեն ու զօրութեամբ» լեցուած էր, «... ժողովուրդին մէջ զարմանալի գործեր եւ մեծ հրաշքներ կը գործէր» (Գրծ. 6.8): Ան Սուրբ Հոգին զօրութեամբ լեցուած կը քարոզէր Յիսուս Քրիստոսը, որուն հետեւանելով արտասահման եկած հրեաները, Երուսաղէմացի ժողովուրդը, քահանայապետներն ու օրէնսդիրները:

«...Եւ բոլոր անոնք, որոնք նստած էին ատեանին մէջ, անոր նայելով տեսան, որ անոր դէմքը հրեշտակի կը նմանէր» (Գրծ. 6.13-15):

Պատասխանելով իրեն ուղղուած այս գրպարտութեան, Ստեփանոս նախավկան ատեանին մէջ սկսաւ Սուրբ Հոգինվ մեկնել Հին Կտակարանը ըսելով, թէ հին մարգարէներ վկայած են Արդարին, Մեսիային՝ Յիսուս Քրիստոսի գալուստին մասին: Ու եզրափակելով իր խօսքը՝ կ'ըսէ. «Զեր հայրերը մարգարէներէն ո՞ր մէկը չհալածեցին: Անոնք սպաննեցին բոլոր անոնց, որոնք սկիզբէն իսկ պատմեցին Արդարին գալուստին մասին, զոր մատնողն ու սպաննողը դուք եղաք, դուք՝ որ հրեշտակներու հրամանով օրէնքը ստացաք, սակայն զայն չգործադրեցիք» (Գրծ. 7.52-53):

Ստեփանոս նախավկան քարկոծած ու սպաննած են Երուսաղէմի շրջակայքը, մինչ նոյն պահուն ան ըսած է. «Ահա կը տեսնեմ Երկինքը բացուած եւ մարդու Որդին Աստուծոյ աջ կողմը կանգնած» (Գրծ. 7.55):

Ս. Ստեփանոս առաջին նահատակն է, որուն արեան հեղումով նամբան կը բացուի հետագայ դարերու բոլոր վկաներուն ու մարտիրոսներուն:

Հայ եկեղեցին Ս. Ստեփանոսի յիշատակը կը տօնէ մեծ տօներու հետ՝ Դեկտեմբեր 25-ին կամ անոր յաշորդող օրը (Եթէ 25 Դեկտեմբերը Կիրակի կամ պահոց օր հանդիպի):

ՀՈԳԵԻՈՐ ԴԱՍ ԳԱՍ

ՀԵՏԵԻԻ ՔՐԻՍՏՈՒՄ ՔԱՅԼԵՐՈՒՄ

Երբ Յիսուս քաշուեցաւ ժողովուրդին՝ ժողովուրդը քաշեց ետեւը: Ժողովուրդը աւելի սկսաւ կապուիլ Քրիստոսի յատկապէս Յովհաննէս Մկրտիչի նահատակութենէն ետք: Յովհաննէս դրախտ մեկնեցաւ, եւ Յիսուս դարձած էր միակ յոյսը հրեայ ժողովուրդին: Երբ Յիսուս շարժեցաւ դէպի ամայի վայրերը՝ ամբողջ ժողովուրդը հետը շարժեցաւ: Երբ Յիսուս ուզեց երթալ տեղ մը ուր հաց եւ ջուր շկար՝ ժողովուրդը ուզեց հետը երթալ:

ՄԵՇ ՍՈՐՎԵԼ ԻՔ Հ ՈԳԵԻՈՐ ԴԱՍԸ

Երբ մէր երկնաւոր Թագաւորը տեղ մը երթայ՝ իր թագաւորութեան անդամները պէտք է հետեւին իրեն: Երբ մէր Ուխտի Տապանակը՝ Քրիստոս, շարժի՝ պէտք է հետը շարժինք եւ երբ կանգ առնէ՝ պէտք է հետը կանգ առնենք (Յես. 3.3): Չվախնանք հետեւելու իր քայլերուն, թէկուզ ան մեզ առաջնորդէ փորձութեան անապատներէն: Երբ ան մեզ կ'առաջնորդէ դժուարին ձամբաներէ՝ չընկրկինք դժուարութեանց դիմաց եւ ամուր քայլերով հետեւինք իրեն:

ՍԱՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՄՔ

ԵԹԵ ԿԱՄ ԵՐԲ Կ'ՈՒՁԵՍ...

ԵԹԵ ԿՌՋԵՍ ԳԻՏԱՎԼ ԱՍՏՈՒՇՈՅ ԱՐԴԱՐ ԴԱՏԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԿԱՐԱՎ ՍԱՂՄՈՍ 75

Գոհութիւն կը յայտնեմ քեզի, ո՞վ Աստուած, գոհութիւն կը յայտնեմ քեզի: Կը հոչակենք քու անունդ, եւ կը պատմենք սբանչելի գործերդ: «Երբ որ որշած ժամանակ գայ, ես արդարութեամբ պիտի դատեմ, – կ'ըսէ Աստուած: Երբ աշխարհը եւ անոր բնակիչները սասանին, ես հաստատում պիտի պահեմ երկրին հիմերը: Սնապարծներում կ'ըսեմ. – Կը բաւէ՝ պարծենաք. ամբարիշտներուն կ'ըսեմ կը բաւէ հպարտանաք, դադրեցուցէք ձեր ամբարտաւանութիւնը, գորոգութեամբ մի՛ խօսիք»:

Սրդարեւ դատաստանը ո՛չ արեւելքէն կու գայ, ո՛չ արեւմուտքէն, ո՛չ հարաւէն, ո՛չ ալ հիւսիսէն. այլ՝ Աստուած է դատաւորը, որ մէկը կը խոնարհեցնէ ու միւսը կը բարձրացնէ: Որովհետեւ Տիրոջ ձեռքին բաժակ մը կայ՝ բարկութեան թունդ գինիով լեցուն: Այդ բաժակն խմել կու տայ երկրի բոլոր ամբարիշտներուն, որոնք զայն պիտի քամեն իր մրուրով միասին: Գալով ինձի, ես յախտեան պիտի ցնձամ, երգով պիտի ներբողեմ մեր հայրերուն Աստուածը: Ամբարիշտները իրենց ամբողջ հպարտութեամբ պիտի խորտակւին, մինչ արդարները զօրութենէ զօրութիւն պիտի բարձրանան:

**ՄԻՇԱ ԱՂՕԹԵՆՔ ՍԱՂՄՈՍԱԳԻՐՔ
ԿԱՐԱՎԱՂ**